

**Colegiul Disciplinar de pe lângă Consiliul
Superior al Magistraturii**

H O T Ă R Ă R E

24 mai 2024
nr. 79/5

mun. Chișinău

Completul de Examinare a Contestațiilor nr. 2 al Colegiului Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componență:

Președinte
Membrii

Angela Bostan
Ruxanda Pulbere
Angela Otean

examinând contestația depusă de petiționarii Russu Nadejda și Russu Ivan împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 52s-91p/m din 11 martie 2024, emise pe marginea sesizării depuse la 24 ianuarie 2024 asupra acțiunilor judecătorilor Bobu Natalia și Bîrsan Ghenadie de la Judecătoria Edineț (sediul central),

C O N S T A T Ă :

Argumentele sesizării

La 24.01.2024 sub nr. 91 p/m, la Consiliul Superior al Magistraturii a fost înregistrată sesizarea înaintată de către Russu Nadejda, Russu Ivan, datată din 19.12.2023, în care se contestă acțiunile judecătorilor Judecătoriei *Edineț, sediul Central Bobu Natalia, Bîrsan Ghenadie* la înfăptuirea justiției, și repartizată spre examinare către Inspecția Judiciară.

Prin dispoziția inspectorului-judecător principal nr.52s – 91p/m din 26.01.2024, plângerea a fost înregistrată ca sesizare și distribuită pentru verificare inspectorului-judecător, Vladimir Brașoveanu.

Petenții solicită investigarea activității și comportamentului judecătorilor judecătoriei *Edineț, sediul Central Bobu Natalia, Bîrsan Ghenadie* pe cauza civilă Russu Nadejda, Russu Ivan către Consiliul Local al Primăriei Tabani și Primăria Tabani, cu participarea intervenientului accesoriu Medvețcaia Elena privind recunoașterea nulității actului administrativ și atragerea lor la răspundere disciplinară în temeiul art. 4. lit. g), i) și j) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

În sesizarea înregistrată petentul exprimă dezacordul cu modul de examinare acțiunile întreprinse și soluția adoptată de judecătorii sesizați în cadrul cauzei penale, și potrivit sesizării, indică că:

Motivele sesizării în fapt, indică că petenții Russu Ivan și Russu Nadejda sunt vecini cu cet. Medvețcaia Elena Petru, care la 03.09.2019 și-a înregistrat dreptul de proprietate asupra terenului de pe lângă casă cu nr. cadastral 1444114418, fiind trecută în Registrul Bunurilor Imobile, suprafața terenului în mărime de 0.1613 ha, deși anterior în registrele primăriei Tabani, suprafața terenului aferent casei de locuit al cet. Medvețcaia Elena Petru era de 0,1500 ha.

De asemenea, linia de hotar, dintre terenul aferent casei de locuit a petenților și terenul aferent al casei cet. Medvețcaia Elena Petru, nu este una adevărată, deoarece, hotarul dintre terenuri a fost strămutat de vecină pe bunul imobil ce ne aparține petenților, în legătură cu faptul că prima a construit pe linia de hotar un WC și o șură.

La momentul când petenților li s-a atribuit teren pentru construcția casei de locuit, prin hotărârea Comitetului Executiv al sovietului sătesc Tabani din 19.03.1982, li s-a atribuit teren pentru construcția casei cu lățimea terenului de 21 m, iar în prezent, prin actul de stabilire a

hotarelor sectorului de teren în scopul elaborării planului geometric din 24.02.2021 s-a constatat că terenul ce le aparține are lățimea de 18.40 m., adică este diminuată.

De aceea, pentru a strămuta linia de hotar pe locul de demarcare adevărat, sa considerat că este necesară recunoașterea nulității Deciziei (Deciziilor) consiliului local Tabani, în baza căreia a fost eliberat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 1444114418 din 25.07.2019 (1401/19/13236), privind atribuirea în proprietate privată cet. Medvețcaia Elena Petru a terenului cu suprafața de 0,1613 ha, în hotarele indicate în planul sectorului cu numărul cadastral 1444114418 și respectiv și a Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.1444114418 din 25.07.2019 (1401/19/13236, eliberat cet. Medvețcaia Elena Petru, asupra sectorului de teren de 0,1613 ha cu numărul cadastra 1444114418.

În acest scop, la 01.10.2021, petenții, au depus o cerere la Consiliul sătesc Tabani, r-nul Briceni, solicitând anularea Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Ulterior, prin răspunsul semnat de Primarul satului Tabani, r-nul Briceni, petenților li s-a comunicat că prin Decizia Consiliului sătesc Tabani, nr. 5/9 din 15.10.2021 a fost instituită o comisie specială de stabilire a circumstanțelor determinării hotarului între noi și Medvețcaia Elena. Iar, la data de 20.10.2021, comisia specială s-a deplasat în teritoriu și a hotărât de a iniția procedura de anulare a titlului de proprietate a cet. Medvețcaia Elena Petru.

Dar, în termenul legal de 30 de zile de la depunerea cererii, de către Consiliul sătesc Tabani, r-nul Briceni nu a fost emisă Decizia de recunoaștere a nulității Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.1444114418 din 25.07.2019 eliberat pe numele cet. Medvețcaia Elena Petru sau/și a Deciziei Consiliului sătesc Tabani în baza căruia fost eliberat Titlul susnumit și în legătură cu acest fapt, la 22.11.2021 petenții au depus cerere prealabilă, prin care au solicitat:

- anularea Deciziei (Deciziilor) consiliului local Tabani, în baza căreia a fost eliberat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 1444114418 din 25.07.2019 (1401/19/13236), privind atribuirea în proprietate privată cet. Medvețcaia Elena Petru a terenului cu suprafața de 0,1613 ha, în hotarele indicate în planul sectorului cu numărul cadastral 1444114418;

- anularea Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 1444114418 din 25.07.2019 (1401/19/13236), eliberat cet. Medvețcaia Elena Petru, asupra sectorului de teren de 0,1613 ha cu numărul cadastra 1444114418.

Dar, ulterior Primăria Tabani, nu a soluționat cererea prealabilă depusă în temeiul prevederilor de la art. 162-167 ale Codului Administrativ, adică cererea prealabilă nici nu a fost admisă și nici nu a fost respinsă.

De aceea, reieșind din situația creată și din faptul că actele administrative individuale a cărei anulare s-a solicitat prin cererea prealabilă, sunt emise eronat. în puterea circumstanțelor expuse mai sus și care nu reflecta situația de fapt și adevărul obiectiv, deoarece prin aceste erori, noi am fost privați ilegal de dreptul de proprietate asupra unei părți din terenul aferent casei noastre de locuit, iar. pentru a restabili adevărul obiectiv și pentru a aduce situația juridică în câmpul legal, și a ne fi restabilit dreptul la proprietate asupra părții din terenul aferent casei de locuit este necesară anularea actelor individuale solicitate, în care scop a fost depusă cererea de chemare în judecată în contencios administrativ.

Poziția Inspecției Judiciare

Sesizarea a fost examinată sub aspectul existenței sau inexistenței temeiurilor de abateri disciplinare în acțiunile judecătorului sesizat.

În conformitate cu prevederile art. 23 alin. (1) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, verificarea sesizării reprezintă etapa în cadrul căreia se stabilesc faptele imputate judecătorului și consecințele acestora, circumstanțele în care au fost comise, precum și orice alte date concludente din care să se poată stabili existența sau inexistența elementelor abaterii disciplinare. Verificarea sesizării se

efectuează de către inspectorii-judecători în termen de cel mult 30 de zile lucrătoare de la data înregistrării sesizării.

În conformitate cu prevederile art. 23 alin. (1) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, dacă nu se întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare sau faptele invocate în sesizare nu se confirmă prin probele administrate în procesul verificării prealabile, inspectorul-judecător căruia i-a fost repartizată sesizarea, printr-o decizie motivată, respinge sesizarea ca fiind neîntemeiată.

Astfel, în sesizarea înregistrată petentul exprimă dezacordul cu modul de examinare acțiunile întreprinse și soluția adoptată de judecătorii sesizat în cadrul cauzei civile, și potrivit sesizării, indică că judecătorii sesizați au comis acțiuni care se încadrează în prevederile lit. g), i), j) al alin.(1) al art.4 al Legii nr.178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Expune dezacordul cu faptul că examinarea cauzei s-a petrecut cu încălcări de procedură, i-ar hotărârea adoptată contravine materialelor cauzei și a fost adoptată de către judecător care a manifestat părtinire la examinarea cauzei.

Din conținutul sesizării reține Inspekția judiciară că, autorul sesizării denunță posibile acțiuni defavorabile.

Inspekția judiciară verifică argumentele din sesizare sub aspectul existenței sau inexistenței elementelor abaterilor disciplinare prevăzute de art.4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Din analiza specificărilor din sesizare și celor expuse în opinia prezentată de judecătorul sesizat, se deduce lipsa totală a oricare date temeinice care să confirme bănuiele rezonabile a existenței abaterilor disciplinare prevăzute de art.4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Astfel articolul 4¹ din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor stabilește noțiunile de intenție și de neglijență gravă, care prevăd că;

(1) Se consideră că a fost săvârșită cu intenție o abatere disciplinară în cazul în care judecătorul încalcă conștient norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art.4 alin.(1) lit.p), își dă seama de consecința prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale și urmărește ori admite survenirea consecinței respective.

(2) Se consideră că a fost săvârșită cu neglijență gravă o abatere disciplinară în cazul în care judecătorul a admis o încălcare a unor norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art.4 alin.(1) lit.p) fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea și trebuia să o prevadă, ori considerând neîntemeiat că această consecință prejudiciabilă nu se va produce. Lipsa de previziune manifestată de judecător trebuie să fie inexplicabilă din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului, să nu aibă nicio legătură cu particularitățile situației judecate care ar face-o înțeleasă și să reiasă dintr-o abordare care este contrară practicii judiciare uniforme.

Din analiza specificărilor din sesizare, a informațiilor prezentate de judecătorii sesizați, se deduce lipsa totală a oricare date temeinice care să confirme bănuiele rezonabile a existenței abaterilor disciplinare prevăzute de art.4 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, în acțiunile judecătorului în cadrul judecării cauzei și emiterii încheierilor, hotărârilor și deciziilor, cu care nu este de acord petentul.

Prin argumentele invocate în sesizare împotriva acțiunilor judecătorului, nu au fost demonstrate elementele abaterilor disciplinare pretinse, or, pe parcursul examinării cauzelor, potrivit normelor procedurale, la caz, judecătorii apreciază probele în conformitate cu propria lui convingere.

În Hotărârea nr. 23 din 25 iulie 2016, Curtea Constituțională a reținut la pct. 56 și 58 că, puterea judecătorească este unul dintre cei trei piloni fundamentali ai statului democratic modern, egali ca importanță. Pentru a-și putea îndeplini îndatoririle pe care le are, puterea judecătorească trebuie să fie independentă față de puterea legislativă și executivă, fapt care implică libertate față de orice influență care poate fi exercitată de acestea.

De asemenea, independența sistemului judiciar în ansamblul său garantează independența individuală a judecătorilor. Aceasta trebuie să existe în raport cu societatea în general și cu părțile din orice litigiu asupra căruia judecătorii trebuie să se pronunțe. Independența judecătorilor nu este o prerogativă sau un privilegiu acordat în interesul personal al judecătorilor, ci este o garanție împotriva presiunilor exterioare în luarea deciziilor, fiind justificată de necesitatea de a permite judecătorilor să-și îndeplinească rolul lor de gardieni ai drepturilor și libertăților omului. Astfel, independența judecătorului este un aspect fundamental al statului de drept și garanția unui proces echitabil.

Iar, în Hotărârea nr. 12 din 28 martie 2017, Curtea Constituțională a relevat la pct. 68-79, 86, 89 că, simpla interpretare a legii, stabilire a faptelor sau apreciere a probelor de către judecători pentru a soluționa cauzele nu trebuie să genereze răspunderea civilă, penală sau disciplinară, chiar și în caz de neglijență ordinară. Judecătorii trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a soluționa cauzele imparțial, potrivit propriei lor convingeri și interpretări a faptelor, precum și în conformitate cu legea aplicabilă. Răspunderea civilă (sau penală) poate limita discreția unui judecător de a interpreta și de a aplica legea. Prin urmare, răspunderea judecătorilor nu trebuie să se extindă asupra interpretării legale pe care o adoptă în procesul de examinare judiciară. Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, răspundere penală sau răspundere civilă.

Curtea reține că, deși există un anumit element de discreție la interpretarea legilor, stabilirea faptelor și aprecierea probelor, intima convingere a judecătorului urmează să opereze în limita cadrului legal. Intima convingere a judecătorului în luarea unei decizii nu are sensul unei simple opinii subiective a judecătorului, ci acela al certitudinii dobândite de acesta în mod obiectiv, pe bază de probe indubitabile.

Curtea menționează că aplicarea și interpretarea legii este esența funcției judiciare și reprezintă un element de bază al independenței judecătorului. Independența individuală a judecătorilor trebuie să permită fiecăruia dintre ei și fiecărui complet de judecată să facă un efort pentru a schimba practica stabilită - să adopte o altă decizie – atunci când crede că acest lucru este necesar a fi făcut într-un caz particular. Desigur, o astfel de încercare va fi făcută în mod deschis, iar judecătorul trebuie să prezinte argumente coerente cu privire la motivul pentru care cauza examinată este diferită de jurisprudența anterioară sau de ce raționamentul aplicat în jurisprudența anterioară ar trebui să fie modificat. Ulterior instanțele ierarhic superioare vor decide dacă urmează sau nu această argumentare nouă.

În general, judecătorul nu ar trebui să se limiteze doar la aplicarea jurisprudenței existente. Esența funcției sale constă în interpretarea reglementărilor legale în mod independent. Uneori, judecătorii sunt obligați să aplice și să interpreteze legislația contrar „practicii judiciare naționale uniforme”, când circumstanțele particulare ale speței o cer. Astfel de situații pot apărea, de exemplu, ca urmare a aplicării unor tratate internaționale, precum și în cazul în care prin intermediul deciziilor instanțelor internaționale care supraveghează aplicarea tratatelor internaționale se solicită modificarea practicii judiciare naționale actuale. Interpretarea legii, pe care o poate face un judecător și care poate să nu fie conformă cu jurisprudența consacrată, nu trebuie să devină, în sine, un motiv pentru aplicarea sancțiunilor disciplinare, cu excepția cazului în care această interpretare se face cu rea-credință, cu intenția de a obține un beneficiu sau de a prejudicia o parte la proces sau ca urmare a unei neglijențe grave. Chiar dacă judecătorii din instanțele inferioare trebuie, în general, să se ghideze de jurisprudența existentă, acestora nu ar trebui să le fie interzis să o conteste, în cazul în care, în opinia lor, ei consideră că acest lucru este corect. Această idee este împărtășită de către Comisia de la Veneția în opinia sa Amicus Curiae (CDL-AD(2017)002).

Comisia de la Veneția a afirmat că este posibilă constatarea lipsei de profesionalism a judecătorului numai în caz de manifestare insistentă a unei rezistențe împotriva unei practici consolidate, care să determine în mod repetat soluții distincte în cazurile în privința cărora

există deja o jurisprudență clară și bine stabilită (Avizul cu privire la actele normative și răspunderea disciplinară și evaluarea judecătorilor din „Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei” (2015)).

În acest sens, și Curtea Europeană, în jurisprudența sa, a statuat că nu există un drept la o jurisprudență constantă, astfel încât schimbarea jurisprudenței impusă de o abordare dinamică și progresivă este admisibilă și nu încalcă principiul securității juridice (Unedic v. Franța, 2008, § 74; Legrand v. Franța, 2011), dacă sunt întrunite două condiții: noua abordare să fie consecventă la nivelul acelei jurisdicții și instanța care a decis schimbarea interpretării să motiveze detaliat considerentele pentru care a decis astfel (Atanasovski v. Macedonia, 2010, § 38).

De asemenea, potrivit raționamentelor Curții Europene expuse în cauza Chevrol v. Franța, exercitarea deplinei jurisdicții de către o instanță presupune să nu renunțe la nici una din componentele funcției de a judeca. Așadar, refuzul unei instanțe sau imposibilitatea de a se pronunța în mod independent asupra anumitor aspecte cruciale pentru soluționarea litigiului, cu care a fost sesizată, ar putea constitui o încălcare a art. 6 § 1 din Convenția Europeană.

Concluzia care se impune în baza standardelor europene privind independența judecătorilor este că procesul de judecare a cauzei nu este și niciodată nu a fost o activitate pur mecanică. Din acest motiv, standardele europene cu privire la justiție protejează dreptul și obligația fiecărui judecător, indiferent de nivelul ierarhiei instanței judecătorești, de a-și exercita funcțiile de judecare a cauzelor liber de orice imixtiune, fie externă sau internă.

Aspectul non-mecanic de judecare a cauzei presupune faptul că răspunderea individuală pentru exercitarea funcțiilor judiciare nu trebuie să depindă doar de soluția pronunțată pe această cauză în instanța superioară. Răspunderea ar trebui să fie legată mai cu seamă doar de respectarea de către judecător a standardelor de conduită profesională, etică și respectarea procedurilor legale. Simplul fapt că o hotărâre judecătorească este anulată în instanța superioară nu înseamnă că judecătorul din instanța inferioară a încălcat standardele profesionale sau a încălcat legea.

În Raportul despre situația privind sistemul judiciar și a judecătorilor în cadrul statelor membre ale Consiliului Europei nr. 2(2015), CCJE a subliniat că, deși anchetele penale în ceea ce privește judecătorii nu sunt ilegale și nu există imunitate generală pentru judecători, autoritățile trebuie să respecte, să garanteze și să asigure buna funcționare a sistemului judiciar drept a treia putere a statului. În acest mod, măsurile de investigare, care ar putea avea ca efect împiedicarea sau obstrucționarea funcționării procedurilor judiciare, trebuie utilizate cu cea mai mare grijă de către orice organ de urmărire penală.

Curtea reține că independența justiției implică un statut special al judecătorilor, care trebuie protejați împotriva subiectivismului organelor de urmărire penală competente, care le-ar putea afecta credibilitatea. Tocmai de aceea legiuitorul a stabilit o procedură distinctă și riguroasă de atragere a judecătorului la răspundere penală, rolul determinant fiindu-i atribuit în acest proces Consiliului Superior al Magistraturii, în calitate de garant al independenței justiției.

Curtea menționează că independența judecătorească impune condiția ca judecătorii să fie protejați de influența din partea altor puteri ale statului și ca fiecare judecător să beneficieze de libertate profesională în interpretarea legii, în evaluarea faptelor și aprecierea probelor în fiecare caz individual. Prin urmare, deciziile eronate trebuie să poată fi corectate prin intermediul căilor de atac și nu pot avea drept consecință responsabilizarea individuală a judecătorilor. Or, rolul căilor de atac este anume de a îndrepta eventualele greșeli ale instanțelor inferioare. În calitate de excepții, pot servi doar cazurile în care, în procesul de luare a deciziilor, judecătorii au acționat cu rea-voință sau au admis o omisiune gravă. Aceeași opinie este împărtășită de către Comisia de la Veneția.

Curtea subliniază că judecătorii nu pot fi constrânși să-și exercite atribuțiile sub amenințarea unei sancțiuni, fapt care poate influența în mod nefavorabil hotărârile ce urmează

a fi adoptate. Or, în exercitarea atribuțiilor ce le revin, judecătorii trebuie să beneficieze de libertatea neîngrădită de a soluționa cauzele în mod imparțial, în conformitate cu prevederile legale în vigoare și propriile aprecieri, neafectate de rea-credință. Din aceste raționamente, aprecierile judecătorului care au determinat adoptarea unei hotărâri într-o anumită cauză, hotărâre judecătorească care a fost anulată sau modificată, nu pot servi în calitate de temei decisiv pentru sancționarea judecătorului. Aplicarea actelor normative, fiind sarcina primară a instanțelor judecătorești, în cazul în care vine în contradicție cu respectarea drepturilor fundamentale ale persoanei, devine imputabilă judecătorului doar în consecința exercitării atribuțiilor cu rea-credință sau neglijență la efectuarea actului de justiție.

Curtea reiterează că judecătorii potrivit principiilor internaționale privind independența judecătorească, nu pot fi trași la răspundere penală pentru (1) erori judiciare care nu implică reaua-credință și (2) diferențe în interpretarea și aplicarea legii. Remediul principal pentru corectarea acestor greșeli este exercitarea căilor de atac, iar casarea unei hotărâri de către instanțele superioare nu înseamnă în mod automat că judecătorul nu a acționat într-un mod profesionist.

Analizând circumstanțele factice invocate de autorul sesizării, prevederile și jurisprudența menționată supra, nu pot fi reținute alegațiile autorului sesizării precum că judecătorii au încălcat prevederile Legii. Or, interpretarea normelor de drept și coroborarea probelor administrate reprezintă elemente ale raționamentului logico-juridic. Interpretarea normelor este o operațiune rațională și logică de determinare a înțelesului și conținutului acestora, iar coroborarea probelor reprezintă un proces intelectual de evaluare a acestora, în urma căruia judecătorul stabilește situația de fapt ce urmează să o încadreze în drept.

Este de evidențiat faptul că, caracterul intenționat sau neglijența gravă reprezintă o condiție sine qua non pentru tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului în temeiul art. 4 alin. (1) lit. b) al Legii nr. 178.

Cu referire la temeiul art. 4 alin. (1) lit. i) al Legii nr. 178, a menționat doar că au fost încălcate în procesul de soluționare a cauzei normele imperative, însă nu indică prin ce se manifestă caracterul imperativ al acestora. Or, conform teoriei generale a dreptului, normele imperative sunt acele norme care impun o anumită conduită, cerând săvârșirea unei acțiuni sau abținerea de la săvârșirea unei acțiuni, prin obligarea la un comportament de la care subiecții de drept nu se pot abate.

Deși s-a indicat de autorul sesizării și lit. g) încălcarea, din motive imputabile judecătorului, a termenelor de îndeplinire a acțiunilor de procedură, inclusiv a termenelor de redactare a hotărârilor judecătorești și de transmitere a copiilor acestora participanților la proces, dacă aceasta a afectat în mod direct drepturile participanților la proces sau ale altor persoane, nu este clar prin ce aceste acțiuni s-au manifestat sau valorificat, or, în acest sens urmează a fi prezentate probe pertinente și admisibile, fapt ce la caz nu se atestă.

Referitor la invocarea în petiție a pretinselor abateri disciplinare prevăzute de art.4 alin.(1) lit. j) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor (nr. 178 din 25.07.2014), se menționează că și la acest capitol petiția nu este sprijinită de temei și cadrul legal, ori respectivul punct din alin.(1) art.4) a Legii menționate, nu mai există și a fost abrogat de la 18.04.2023.

În plus, este oportun de a evidenția că, la judecarea cauzei din procedura sa, judecătorul trebuie să decidă liber, fără nicio influență, presiune sau amenințare, iar opinia pe care și-o formează nu poate fi cenzurată îndeosebi de reprezentantul debitorului.

În cauza menționată a fost efectuată justiția atât, în primă instanță, cât și în instanța de recurs, în numele legii, de instanța judecătorească competentă prin judecător numit în funcție în modul stabilit de lege, cu respectarea reglementărilor legislației procedurale. Încheierile/Hotărârea/Deciziile contestate au fost emise de judecător în mod independent și imparțial, a acționat fără restricții, influențe, presiuni, amenințări, intervenții directe sau indirecte din partea oricărei autorități și/sau a participanților la proces.

Potrivit principiilor generale ale dreptului, conform normelor constituționale, a normelor de drept material și procedural, nimeni în afara instanțelor judecătorești în ordinea și procedura stabilită de lege, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise. Expunerea asupra legalității și temeiniciei unei hotărâri judecătorești, se află în competența exclusivă a instanțelor judecătorești ierarhic superioare în ordinea, modul și procedura stabilită.

CSM și Inspekția judiciară nu sunt instanțe judecătorești și nu au competența legală de a se implica în procesul de judecare a cauzelor pe rolul instanțelor judecătorești, de a se expune asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise în cauzele judecate. În caz contrar, intervenirea în examinarea cauzei, expunerea în privința hotărârii adoptate, aprecierea probelor din dosar și a legalității actelor judecătorești adoptate, verificarea corectitudinii aplicării legislației, etc., ar constitui o imixtiune gravă în înfăptuirea justiției și atribuire a competențelor instanței de judecată la înfăptuirea justiției, ce nu se admite.

Hotărârea/Încheierea judecătorească pronunțată urmare a judecării cauzei, poate fi contestată în modul și termenul stabilit de lege, dar nicidecum nu prin intermediul depunerii sesizării Inspekției judiciare cu cerința de tragere la răspundere disciplinară a judecătorilor pentru că a emis în cauza respectivă încheieri/hotărâri cu care dânsul și exprimă dezacordul.

Prin expunerile din sesizare, așa cum au fost făcute petentul își impune interpretările sale personale asupra circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei, ce nu se admite deoarece înseamnă a nesocoti cu principiile legale și constituționale, potrivit căror judecătorul este independent, iar hotărârile/încheierile judecătorești sunt supuse numai controlului judiciar.

Cele invocate în sesizare nu numai că nu au fost probate, dar nici nu constituie temei pentru o suspiciune rezonabilă: a abaterii de la normele legale, a neglijenței în activitate, a încălcării drepturilor și libertățile fundamentale; depășirea obligațiilor legale sau acțiuni cu incompetență; intervenție ilegale sau exploatarea poziției de judecător; încălcare a termenelor de îndeplinire a acțiunilor de procedură, de redactare a hotărârii, de transmitere a copiei hotărârii; încălcări a normelor imperative; atitudine nedemnă în procesul de înfăptuire a justiției; fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției. Or, aceste aserțiuni sunt pur declarative.

Din cele relatate în rezultatul verificării sesizării, prin probele administrate IJ a constatat că, faptele expuse în sesizare nu întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare pretinse, reglementate prin art.4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, astfel constituie temei pentru respingerea sesizării ca neîntemeiate.

Argumentele contestației

Nefiind de acord cu decizia Inspekției Judiciare nr. 52s-91p/m din 11 martie 2024, emise pe marginea sesizării depuse la 24 ianuarie 2024 asupra acțiunilor judecătorilor Bobu Natalia și Bîrsan Ghenadie de la Judecătoria Edineț (sediul central), petiționarii Russu Nadejda și Russu Ivan au depus contestație.

Aprecierea Completului de Examinare a Contestațiilor

Potrivit legislației, judecătorul poate fi tras la răspundere disciplinară doar în cazul în care în rezultatul verificărilor argumentelor sesizării, s-a constatat existența circumstanțelor de fapt și de drept care stabilesc faptul comiterii abaterii disciplinare de către judecător.

Pentru a reține săvârșirea unei abateri disciplinare, necesită stabilit dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă în acțiunile judecătorului sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, inclusiv în special latura obiectivă și subiectivă, iar în lipsa unui dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu există și nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Potrivit art.1 alin.(4) din Legea cu privire la statutul judecătorului, *judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial, acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni,*

amenințări sau intervenții directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.

Potrivit principiilor generale ale dreptului, nimeni în afara instanțelor judecătorești în ordinea și procedura stabilită de lege, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise. Expunerea asupra legalității și temeiniciei unei hotărâri judecătorești, se află în competența exclusivă a instanțelor judecătorești ierarhic superioare.

Independența judecătorului impune și condiția protejării lui de orice influențe, amenințări, să beneficieze de libertate profesională în interpretarea legii, în evaluarea faptelor și aprecierea probelor în fiecare caz individual, dar nu în dependență de alți factori, de presiuni, diverse critici, etc.

Tot în acest sens, judecătorul în procesul judecării cauzei trebuie să decidă liber, fără influență, presiune sau amenințare, iar concluziile, opinia care și-o formează la efectuarea justiției nu poate fi cenzurată, decât în ordinea căilor de atac ordinare și/sau extraordinare prevăzute de lege, dar nicidecum nu în cadrul unei verificări disciplinare.

În atare circumstanțe, în rezultatul verificării sesizării s-a constatat că faptele expuse în sesizare nu întrunesc elementele constitutive ale abaterilor disciplinare și constituie temei pentru respingerea sesizării ca neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 18, 27-29 din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Completul de Examinare a Contestațiilor nr.2 al Colegiului Disciplinar,

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Se respinge ca neîntemeiată contestația depusă de petiționarii Russu Nadejda și Russu Ivan împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 52s-91p/m din 11 martie 2024, emise pe marginea sesizării depuse la 24 ianuarie 2024 asupra acțiunilor judecătorilor Bobu Natalia și Bîrsan Ghenadie de la Judecătoria Edineț (sediul central).

2. Hotărârea poate fi contestată la CSM în termenii prevăzuți de lege.

3. Hotărârea se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte /semnătura/ Angela Bostan

Membrii /semnătura/ Ruxanda Pulbere

/semnătura/ Angela Otean